

26.8.2022

Valtiovarainministeriölle
kirjaamo.vm@gov.fi

Viite / Diaarinumero
VM002:00/2022
VN/457/2022
VH/4009/00.04.05/2022

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Verohallinnolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi vuoden 2023 tuloveroasteikosta annetun lain muuttamisesta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta.

Lausunto Verohallinto esittää lausuntonaan kunnioittaen seuraavaa:

1 Tunnustuspalkintojen verovapaus

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että tunnustuspalkintojen verotusta koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että tieteellisen, taiteellisen tai yleishyödyllisen toiminnan tunnustukseksi saatu palkinto säädettäisiin koko määrältään verovapaaksi. Valtiovarainministeriö ei enää jatkossa tekisi päätöksiä tunnustuspalkintojen verovapaudesta.

Esitysluonnoksen luvussa 7.2 tuloverolain (1535/1992) 82 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa sivulla 25 on todettu, että esityksessä ei ehdoteta muutoksia tunnustuspalkintoina pidettävien palkintojen sisältöön. Tunnustuspalkinto tulisi olla myönnetty jatkossakin tieteellisen, taiteellisen tai yleishyödyllisen toiminnan tunnustukseksi, jotta palkinto voisi olla pykälän nojalla verovapaata. Perusteluissa on sivulla 26 lisäksi avattu yleisellä tasolla valtiovarainministeriön verovapaushakemuksia koskevan ratkaisukäytännön perusteita sekä sitä, mitä tunnustuspalkinnolla uudessa säännöksessä tarkoitettaisiin ja mitä ei. Verohallinnon käsityksen mukaan muutos voi joka tapauksessa aiheuttaa tulkintatilanteita sen suhteen, mitä verovapaalta tunnustuspalkinnolta edellytetään. Valtiovarainministeriön verovapaushakemuksina aiemmin käsittelemät asiat tulevat jatkossa Verohallinnon ratkaistavaksi ilman, että Verohallinnolla on tarkempaa tietoa asiaan liittyvästä aiemmasta ratkaisukäytännöstä.

Verohallinto toteaa, että edellä mainittu voi vaikuttaa tulevaan ohjaustarpeeseen ja ratkaisukäytäntöön sekä lisätä Verohallinnolle tehtävien ennakkoratkaisujen määrää. **Verohallinto esittää tarkennettavaksi voimaan jäävässä tuloverolain 82 §:n 1 momentin 2 kohdassa, että tunnustuspalkinto tulee olla saatu palkinnon saajasta riippumattomalta palkinnon antajalta. Säännökseen olisi lisäksi syytä harikita lisättäväksi seikat, joiden perusteella palkintoa olisi pidettävä veronalaisena. Perusteluissa voisi tarkentaa vielä sitä, mikä katsottaisiin erityisesti yleishyödyllisen toiminnan tunnustukseksi myönnettyksi palkinnoksi.** Verohallinnon apurahojen, stipendien ja tunnustuspalkintojen verotuksesta 6.6.2022 antaman oh-

jeen 3 luvun mukaan yleishyödyllisen toiminnan tunnustukseksi annettuna tunnustus-palkintona voidaan pitää muun ohessa malminetsintäpalkintoa (KVL 243/1976) sekä kotikunnan olympiavoittajalle myöntämää raha- tai esinepalkintoa.

Esitysluonnoksen mukaan tuloverolain 82 §:ssä tarkoitettuna tieteellisen, taiteellisen ja yleishyödyllisen toiminnan tunnustuksena saatuna palkintona pidettäisiin ainoastaan luonnollisen henkilön saamaa palkintoa. Säännöstä ei sovellettaisi yhdistyksen, osakeyhtiön tai muun yhteisön saamaan taikka yhtymälle myönnettyyn palkintoon. **Verohallinto toteaa, että esitysluonnoksesta ei käy ilmi, onko luonnollisen henkilön kuolinpesälle tullut palkinto lain soveltamisalan piirissä.**

2 Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti rajoitetusti verovelvollisen verotuksessa

Verohallinnon näkemyksen mukaan esitysluonnoksessa esitetty rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 15 §:n 2 momentin muuttaminen on välttämätön ja perusteltu.

3 Lakimuutosten toteuttaminen

Verohallinto toteaa, että lakimuutokset ovat toteutettavissa Verohallinnossa esitysluonnoksen mukaisina. Osasta lakimuutoksia aiheutuu muutostarpeita Verohallinnon tietojärjestelmiin. IT-järjestelmien muutoksesta Verohallinnolle aiheutuvat ulkoiset kustannukset ovat arviolta noin 50 000–100 000 euroa. Järjestelmien muutoksen toteutuksesta Verohallinnolle aiheutuvat henkilöstömenot ovat arviolta vähintään noin 30 000 euroa (0,5 htv) ja enintään 50 000 euroa (0,8 htv). Lakimuutokset vaikuttavat Verohallinnossa osin tulorekisterin järjestelmiin ja tulorekisteritietojen luovuttamiseen tietojen käyttäjille, ennakoperinnän muutoksina OmaVeroon ja muihin järjestelmiin, verotuksen tietojärjestelmiin sekä ohjeisiin, lomakkeisiin, kirjeisiin ja päätöksiin. Muutoksista on myös tiedotettava ja ohjattava asiakkaita. Lakimuutokset aiheuttavat Verohallinnossa lisäksi sisäistä koulutustarvetta virkailijoille. Neuvonnassa on odotettavissa yhteydenottoja säännösten voimaantulon yhteydessä ja ennen sitä, kun taas verovalvontavaiheen työmäärä lisääntyy vasta säännösten voimaantulon jälkeen.

Pääjohtaja

Markku Heikura

Ylitarkastaja

Markus Kautto